

ประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการแต่งเพลงและคิดทำประกอบเพลงของนักเรียน
2. สังเกตจากการขยายรายละเอียดในการเพิ่มเติมเนื้อเพลงและทำประกอบเพลงให้มีความแปลกใหม่ของนักเรียน

เพลงมะม่วง-มะละกอ (กัศดา นิละมณี)

ผลไม้ของฉัน ผลไม้ของฉัน

ช่างน่ากิน ช่างน่ากิน

มีมะม่วงและมะละกอ มีมะม่วงและมะละกอ

ไม่ต้องรอ เชิญท่านชิม

เพลง.....

ผลไม้ของฉัน ผลไม้ของฉัน

ช่างน่ากิน ช่างน่ากิน

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมดนตรี

ครั้งที่ 10

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อกิจกรรม	การบริหาร		
จุดประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบ 2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดทำกายบริหารให้มีความแปลกใหม่ 3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดของทำกายบริหารให้แปลกใหม่		

อุปกรณ์

เทปเพลง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการออกกำลังกายแล้วให้ช่วยกันบอกถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย จากนั้นจึงกล่าวว่าวันนี้จะให้ทุกคนคิดทำกายบริหารเพื่อใช้ในการออกกำลังกาย

ขั้นกิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม
2. ครูเปิดเทปเพลงให้นักเรียนฟัง จากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดทำกายบริหารโดยเน้นที่ความแปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใคร ภายในเวลา 15 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาทำทำกายบริหารหน้าชั้นเรียนประกอบเพลง ส่วนกลุ่มที่เหลือก็ให้ทำตามจนครบทุกกลุ่ม

ประเมินผล

1. สังเกตจากการคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดทำกายบริหารประกอบเพลงที่แปลกใหม่ของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมรายละเอียดของทำกายบริหารประกอบเพลงให้แปลกใหม่ของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมดนตรี

ครั้งที่ 11

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อกิจกรรม	วาดภาพตามเพลง		
จุดประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบ 2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการวาดภาพจากการฟังเพลงให้มีความแปลกใหม่ 3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและตกแต่งรายละเอียดของการวาดภาพจากการฟังเพลงให้แปลกใหม่		

อุปกรณ์

1. เทปเพลง
2. กระดาษขาวขนาด A4
3. สีเทียน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูเปิดเพลงที่เกี่ยวกับฝนตกให้นักเรียนฟังแล้วถามว่าเมื่อนักเรียนได้ฟังเพลงนี้แล้วจะนึกถึงเรื่องใดบ้าง

ขั้นกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนนั่งรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 กลุ่ม
2. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ส่วนสีเทียนให้กลุ่มละ 3 ก้อน
3. ครูอธิบายว่าเมื่อเปิดเพลงให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนวาดภาพตามความคิดอย่างอิสระจากการฟังเพลง ภายในเวลา 10 นาที โดยเน้นที่ความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร พร้อมกับตั้งชื่อภาพที่วาดเสร็จแล้ว

ประเมินผล

1. สังเกตจากการคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดวาดภาพจากการฟังเพลงที่แปลกใหม่ของนักเรียน

3. สืบเกิดจากการคิดเพิ่มเติมและตกแต่งรายละเอียดของภาพวาดจากการฟังเพลงให้แปลกใหม่ของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมดนตรี

ครั้งที่ 12

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อกิจกรรม	ลมเอ๋ยลมพัด		
จุดประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดเพิ่มเติมจากสิ่งที่กำหนดให้มีความแปลกใหม่ 2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากสิ่งที่กำหนดให้ให้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร		

อุปกรณ์

เพลงลมเอ๋ยลมพัด

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสำรวจนักเรียนในชั้นเรียนทุก ๆ คนพร้อมกับสื่อนักเรียนออกมา 1 คนให้สังเกตและบอกชื่อเพื่อนของเราสักคนว่ามีอะไรที่ไม่เหมือนคนอื่นบ้าง จากนั้นจึงบอกว่าวันนี้จะสอนเล่นและร้องเพลงลมเอ๋ยลมพัด

ขั้นกิจกรรม

1. ครูสอนร้องเพลงลมเอ๋ยลมพัดให้นักเรียนฟังจากนั้นจึงให้ร้องตามที่ละวรรคจนร้องได้คล่อง
2. ให้นักเรียนหาที่ว่างสำหรับเคลื่อนไหวร่างกายได้แล้วยืนให้เป็นวงกลม
3. ครูอธิบายว่าเมื่อร้องเพลงจนถึงท่อนที่ว่า “ลมเอ๋ยลมพัดอะไร (ซ้ำ) ฉันจะบอกให้พัดคนที่....” ยกตัวอย่างเช่น พัดคนที่ไสนาฬิกาข้อมือ ก็ให้นักเรียนที่ไสนาฬิกาข้อมือออกมาทำท่าต่าง ๆ ตามที่เพื่อนกำหนดให้ แล้วแยกตัวออกมาข้างนอกวง
4. ร้องเพลงลมเอ๋ยลมพัดต่อจนถึงท่อนที่ต้องบอกว่าพัดอะไรก็ให้นักเรียนที่ถูกพัดออกก่อนหน้านี้เป็นคนบอกและทำท่าทำตามที่เพื่อนกำหนดไว้
5. ทำแบบเดิมไปจนกว่าจะเหลือนักเรียนน้อยที่สุดหรือเหลือเพียงคนเดียวก็จะเป็นผู้ที่ชนะ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการเพิ่มเติมเนื้อหาของเพลงที่แปลกใหม่ของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากเนื้อหาของเพลงให้แปลกใหม่ของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 1

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	สองสหายลิงกับเต่า	โดย	กระท่อมนิทาน"ลุงทอง"
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางหลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดเพิ่มบทสนทนาและขยายความจากรูปภาพในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 8 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพนิทานภาพที่ 8 เป็นภาพลิงกำลังถูกนายพรานตีให้นักเรียนดู จากนั้นครูจึงตั้งคำถามดังนี้

1. ทำไมนายพรานจึงตีลิง
2. นักเรียนคิดว่าลิงจะทำอะไรเมื่อถูกนายพรานตี

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องสองสหายลิงกับเต่าโดยใช้รูปภาพทั้ง 8 ภาพ ดังนี้ (ภาพที่ 1 ภาพเต่ากับลิง)

กาลครั้งหนึ่งมีเต่าหลังตุงตัวหนึ่ง มีนิสัยใจคอดี มีความซื่อสัตย์ ไม่พูดปด และมีความจริงใจต่อมิตรสหายอย่างเสมอต้นเสมอปลาย เต่ามีลิงเป็นเพื่อนสนิทแต่ลิงก็ไม่ได้ซื่อสัตย์และจริงใจต่อเต่าเลย มันมักจะเอาเปรียบและเห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองเสมอ อยู่มาวันหนึ่งลิงได้ชวนเต่าไปเที่ยวหมู่บ้านแห่งหนึ่งที่อยู่ชายป่าไกลออกไป ซึ่งต้องใช้เวลาเดินทางสองถึงสามวัน จึงต้องเตรียมอาหารให้เพียงพอกับการเดินทางไกล

(ภาพที่ 2 ภาพเต๋ากับลิงเดินทางพร้อมกับเสบียงอาหาร)

วันรุ่งขึ้นเมื่อสองสหายเตรียมเสบียงอาหารพร้อมแล้ว ทั้งลิงและเต๋าก็พากันออกเดินทางทันที เต๋านำเสบียงอาหารเพื่อการเดินทางไว้มากมายโดยจัดใส่ถุงไว้บนหลัง ส่วนลิงก็นำอาหารไปเพียงเล็กน้อยใส่ถุงแขวนปลายไม้พาดบ่า เต๋าสงสัยจึงถามลิงว่า “นี่แน่ะลิงผู้เป็นสหาย เราต้องเดินทางไกล ทำไมถึงนำอาหารไปน้อยนักล่ะ” ลิงไม่ตอบได้แต่อมยิ้มเฉยอยู่ ทั้งลิงและเต๋าก็พากันออกเดินทาง ลิงเดินป่าได้เร็วกว่าส่วนเต๋าดำเนินอย่างอู้อี้แอ่เชื่องช้าและรู้สึกเหนื่อยมาก

(ภาพที่ 3 ภาพเต๋ากับลิงพักผ่อนอาหาร)

เมื่อถึงเวลาที่ลิงจึงชวนเต๋าให้หยุดพักผ่อนได้ต้นไม้ใหญ่เพื่อกินอาหารที่ลิงเอามาของตัวเองมากินอย่างเอร็ดอร่อยด้วยความหิวส่วนเต๋าก็เอามาของตัวเองมากินเช่นกัน แต่กินอย่างช้า ๆ เรื่อย ๆ จากนั้นทั้งสองจึงเดินทางต่อจนตะวันคล้อยต่ำ ลิงจึงชวนเต๋าอีกว่า “เต๋าเพื่อนรัก นี่ก็ใกล้ค่ำแล้วเราเตรียมหาที่หลับนอนกันดีกว่า” เต๋าหันหน้ามาพูดกับลิงว่า “ก็ดีเหมือนกันเพื่อนรัก เราเดินทางกันมาทั้งวันแล้ว หยุดพักผ่อนหลับนอนก็ดีเหมือนกัน”

(ภาพที่ 4 ภาพเต๋านอนหลับและลิงขโมยกินอาหารของเต๋า)

เต๋านอนหลับด้วยความเหนื่อยอ่อนจากการเดินทาง แต่ลิงกลับนอนไม่หลับเพราะท้องของมันเป็นท้องจืด ๆ ด้วยความหิว ลิงต้องลุกขึ้นมากลางดึกขอยังมาขโมยอาหารของเต๋ากินอย่างเห็นแก่ตัว ส่วนเต๋ายังคงหลับด้วยความไว้วางใจเพื่อน เมื่อถึงตอนเช้าลิงทำเป็นเพื่อนผู้ใจดีอาสาแบ่งอาหารของเต๋าให้ แล้วเดินนำหน้าเต๋าและทิ้งระยะห่างออกไปเรื่อย ๆ เต๋าก็เดินตามลิงอย่างตัวมดเต็มต่อไป

(ภาพที่ 5 ภาพเต๋ามองหาลิงขณะที่ลิงปีนอยู่บนต้นไม้)

เต๋าเดินไปแล้วหยุดมองหันซ้ายหันขวามองหาลิงแต่ก็ไม่เห็นเลย เต๋าเอามือเกาหัวแกรก ๆ แล้วจึงตะโกนเรียกลิง “เฮ้...ลิงเพื่อนรัก เพื่อนอยู่ที่ไหนนะทำไมถึงทิ้งเราไป” ส่วนลิงปีนขึ้นไปอยู่บนต้นไม้และมองดูเบื้องล่าง เมื่อไม่เห็นเต๋าอยู่ที่นั่น มันจึงรีบเอาอาหารในถุงของเต๋าออกมากินอย่างเร่งรีบ เมื่อมันกินอาหารจนอิ่มแล้วก็รีบไต่ต้นไม้ลงมาเพื่อต้อนรับเต๋า

(ภาพที่ 6 ภาพเต๋ากับลิงเจอกัน)

เมื่อเต๋าเดินมาถึงพบลิงยืนรออยู่ เต๋าจึงเอ่ยปากพูดกับลิงว่า “นี่แน่ะลิงเพื่อนรัก เราเดินทางมาอยู่ตั้งนานทำไมนายถึงเดินทิ้งเราซะห่างจนไม่เห็นกัน เอาอาหารมาให้เราเถอะ เราหิวแล้ว” ลิงยกมือห้าม “ช้าก่อนเพื่อน เดี่ยวค่อยกินกันเถอะเราไปหาที่นั่งกินอาหารตรงที่ใกล้น้ำกันดีกว่า เพื่อคอแห้งจะได้ดื่มน้ำกินกัน” เต๋าพยักหน้าเห็นด้วย ทั้งลิงและเต๋าก็พากันเดินทางต่อไปอีก ลิงรีบวิ่งเข้าป่ารกแล้วเอาอาหารของเต๋ามากินจนหมดถุง ส่วนเต๋าก็มองหาลิงด้วยใจซื่อ แล้วนึกในใจว่าเพื่อนรักของเราหายไปไหนอีกแล้ว

(ภาพที่ 7 ภาพลึงบอกกับเต่าว่าอาหารหมดแล้ว)

อยู่ ๆ ลึงก็โผล่พรวดออกมาจากพุ่มไม้เต่าเห็นก็ดีใจเป็นอันมาก “รีบส่งอาหารของเรามาเถอะ เราหิวมากแล้ว” ลึงทำหน้าเศร้ายกมือขึ้นแบทั้งสองข้างพร้อมกับพูดว่า “เราเสียใจด้วยเพื่อนรัก อาหารในถุงของนายเรากินหมดแล้ว” เต่าน้ำตาคลอเบ้า “ทำไมเพื่อนถึงกินอาหารของเราจนหมดไม่เหลือไว้ให้เรากินเลย” ทันใดนั้นเองลึงก็ได้เลื้อบเห็นนายพรานอย่างกรายมาแต่ไกลมันจึงวิ่งหนีไปเต่าหนีไม่ทันถูกนายพรานจับไป นายพรานใช้เชือกมัดไว้กับต้นไม้และให้อาหารแก่เต่าอย่างมากมาย

(ภาพที่ 8 ภาพลึงถูกนายพรานตี)

ลึงเห็นเต่ามีอาหารกินอย่างเหลือเฟือ จึงเข้าไปหาเต่าและแกะเชือกที่มัดตัวเต่าออกแล้วให้เต่าเอาเชือกผูกตนไว้กับต้นไม้แทนปล่อยเต่าหนีไป พอนายพรานกลับมาเห็นลึงถูกเชือกผูกติดแทนเต่าก็โกรธจึงคว้าไม้ตีลึง ลึงเจ็บปวดจึงจนหลุดจากเชือกหนีเข้าป่าไป ในใจก็คิดว่า “เจ็ดจนตาย ต่อไปนี้เราจะ做朋友ที่ดี ไม่ทรยศต่อเพื่อนอีกแล้ว”

2. หลังจากฟังนิทานจบแล้วครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

2.1 สมมติถ้านักเรียนเป็นเต่า นักเรียนจะบอกอะไรกับลึงบ้าง โดยใช้ภาพที่ 7 (ภาพลึงบอกกับเต่าว่าอาหารหมดแล้ว) เป็นภาพใช้แสดงความคิดเห็น

2.2 นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องนี้สอนเราว่าอย่างไร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและการตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาของตัวละครจากภาพในนิทานให้แปลก แตกต่างกันของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทสนทนาและการคิดบทสรุปจากนิทานของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 2

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	ลูกเป็ดขี้เหร่	โดย	สตีเวน เพอร์สก็อต
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางหลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและขยายความจากรูปภาพในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 5 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพเป็นออกมาให้นักเรียนดูแล้วถามว่า เป็ดสามารถทำอะไรได้บ้างและทำเหมือนสัตว์ชนิดใด

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานโดยใช้รูปภาพประกอบทั้ง 6 ภาพ ดังนี้

(ภาพที่ 1 ภาพฝูงลูกเป็ดสี่เหลืงกับลูกเป็ดสี่เทา)

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีแม่เป็ดอยู่ตัวหนึ่งรอไข่ของเธอฟักตัว จนในที่สุดก็ได้ลูกเป็ดสี่เหลืงฟักออกมาจากไข่ 3 ตัวแต่มีไข่ใบใหญ่ใบหนึ่งไม่ยอมฟักตัวออกมา ทันใดนั้นเองไข่ใบนั้นก็เริ่มร้าวและก็มีลูกเป็ดหน้าตาแปลกประหลาดตัวเป็นสี่เทาออกมา “เธอเป็นเป็ดชนิดไหนกันเนี่ย ดูไม่เหมือนพวกเราเลย น่าเกลียดจังเลย” พวกเป็ดเหล่านั้นบอกเขา จากนั้นลูกเป็ดตัวอื่น ๆ ก็ไม่ยอมเล่นกับลูกเป็ดขี้เหร่สี่เทานี้ นานหลายวันเขาถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังตัวเดียว สัตว์อื่น ๆ ต่างหัวเราะเยาะเขาทั้งนั้น

(ภาพที่ 2 ภาพลูกเปิดกับนก)

แม่เปิดพยายามอย่างเต็มที่ที่จะปกป้องลูกเปิดสีเทาของเธอเวลาที่มีสัตว์อื่น ๆ ล้อเขา แต่ก็ยังไม่มีใครเล่นกับเขาอยู่ดี “ที่นี่ไม่มีใครรักฉันเลย” เขาคิดกับตัวเองและหนีออกจากบ้านจนมาถึงทะเลสาบใหญ่และพบกับนกนานาชนิด”พวกเธอเคยเห็นนกที่มีขนแบบเดียวกับฉันไหม?” เขาถาม นกทั้งหลายต่างก็ส่ายหัว “เราไม่เคยเจอนกที่น่าเกลียดเท่าเธอเลย” นกเหล่านั้นกล่าวกับลูกเปิด

(ภาพที่ 3 ภาพเปิดกับนายพราน)

ทันใดนั้นเองมีนายพรานเดินผ่านมาและเริ่มยิงปืนทำให้ลูกเปิดตกใจกลัว ลูกเปิดจึงเข้าไปซ่อนในกอหญ้าพุ่มใหญ่ทันเวลาพอดีที่จะหลบจากนายพราน ตอนนี้ลูกเปิดโดดเดี่ยวอีกครั้ง เขาเสาะหาบ่อน้ำเพื่อเป็นที่อยู่ด้วยตัวเขาเอง แต่พอถึงฤดูหนาวน้ำในบ่อก็กลายเป็นน้ำแข็ง เขาพยายามหาอาหารท่ามกลางหิมะ แต่ก็ไม่มีเลย

(ภาพที่ 4 ภาพเปิดกับชาวนา)

ในที่สุดหลังจากที่เขาไม่ได้กินอะไรมาหลายวัน เขาก็เป็นลมด้วยความหิว ชาวนามาพบเข้าจึงอุ้มเขามากอดไว้ในเสื้อโค้ทของเขา “เจ้าเปิดน้อยนี้ตัวแข็งแรงเชียว น่าสงสาร ฉันจะพาเขากลับบ้านและให้อยู่ในกองฟางเพื่อจะทำให้เขาอุ่น” ชาวนากล่าว ลูกเปิดอาศัยอยู่ในโรงนาตลอดฤดูหนาวและเติบโตมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี

(ภาพที่ 5 ภาพฝูงหงส์)

เมื่อถึงฤดูใบไม้ผลิ ชาวนาจึงตัดสินใจพาเปิดกลับไปบ่อน้ำและปล่อยให้เขาเป็นอิสระ เป็นครั้งแรกที่เขาได้เห็นเงาสะท้อนของตัวเอง เขาคือ หงส์ขาวที่งามสง่า ฉับพลันก็มีฝูงหงส์ขาววายุมาทางเขา “เธอไปอยู่ที่ไหนมา และเธอไปทำอะไรอยู่คนเดียว” ฝูงหงส์ถามเขา “ฉันออกไปเสาะหาที่ต่าง ๆ ที่ซึ่งฉันเหมาะที่จะอยู่ได้” เขากล่าว ต่อไปจากนี้ลูกเปิดก็โชคดีไม่ต้องอยู่คนเดียวแล้วเพราะมีพวกที่เหมือนเขาซึ่งก็คือฝูงหงส์นั่นเอง

2. หลังจากฟังนิทานจบแล้วครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าถ้าหากลูกเปิดหลบนายพรานไม่ทันจะเกิดอะไรขึ้น โดยให้คิดบทสนทนาของตัวละครจากภาพ (ภาพที่ 3 ภาพเปิดกับนายพราน) ขึ้นมาให้แปลก แตกต่าง ไม่ซ้ำใคร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้
อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาของตัวละครจากภาพใน
นิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทานให้
แปลก แตกต่างของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 3

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	หิ่งห้อยชี้อาย	โดย	นพรัตน์ เกลิมชัยกิจ
จุดประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบ 2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและขยายความจากภาพ		
ในนิทาน	3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากภาพในนิทาน		

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 6 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ ว่าแบ่งออกเป็นหลายประเภททั้งสัตว์บก สัตว์น้ำ และสัตว์ปีก จากนั้นจึงตั้งคำถามดังนี้

1. สัตว์มีปีกที่นักเรียนรู้จักได้แก่สัตว์อะไรบ้าง
2. นักเรียนคิดว่ามีสัตว์ที่มีแสงสว่างในตัวเองหรือไม่ ถ้ามีคือสัตว์อะไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องหิ่งห้อยชี้อายโดยใช้ภาพประกอบ ดังนี้

(ภาพที่ 1 ภาพแมลงปอ ผีเสื้อ และเต่าทองที่อยู่ในสวน)

ณ สวนแห่งหนึ่ง มีดอกไม้ ผีเสื้อ แมลงปอ และแมลงอื่น ๆ อาศัยอยู่มากมาย แมลงที่ชื่นชอบความสวยอยู่เสมอ แมลงปอพูดว่า “ดูซิ ใคร ๆ ก็ชมว่าปีกบาง ๆ ของฉันเหยียดตรง เท่เหมือนเครื่องบิน ผีเสื้อไม่ขอยอมรับหน้าพูดว่า “ถ้าพูดถึงสีสันสวยงามล่ะก็ ไม่มีใครสวยเกินฉันเลย” เต่าทองเลยอวกับเขาบ้างว่า “ส่วนของฉันสีตัดกันแถมยังเงาวับเลยแหละ”

(ภาพที่ 2 ภาพหิ่งห้อยบินมาในสวน)

ในเวลาเดียวกัน มีแมลงตัวหนึ่งบินผ่านมา มันมีชื่อว่า”หิ่งห้อย” มันพยายามบินหลบแมลงตัวอื่นเพราะอายุที่ไม่สวยเหมือนใคร แต่ไม่ทันซะแล้ว แมลงปอเห็นเข้าพอดี “ฮ่า..ฮ่า..ฮ่า พวกเรานั่นสิ ตัวอะไรตกลงจัง” แล้วแมลงตัวอื่นก็หัวเราะตาม

(ภาพที่ 3 ภาพหิ่งห้อยกับพระอาทิตย์คุยกัน)

หิ่งห้อยอายุมากจึงบินหลบไปที่ใต้ต้นทานตะวัน พระอาทิตย์เห็นเข้าจึงยิ้มทัก “สวัสดิ์จะ นันหิ่งห้อยใช่ไหม?” “พระอาทิตย์รู้จักฉันด้วยหรือ” หิ่งห้อยสงสัย “ทำไมจะไม่รู้จักล่ะ ก็เธอเป็นแมลงพิเศษไม่เหมือนใคร” หิ่งห้อยจึงแย้งออกมาว่า “ไม่จริงหรอก ฉันนะ ไม่มีอะไรน่าสนใจเลย” พระอาทิตย์จึงบอกให้หิ่งห้อยลองถามพระจันทร์ดูก็ได้ “แล้วพระจันทร์อยู่ไหนล่ะ” หิ่งห้อยถาม พระอาทิตย์จึงออกไปตามพระจันทร์มาให้

(ภาพที่ 4 ภาพแมลงปอ ผีเสื้อ เต่าทอง และหิ่งห้อยในเวลากลางคืน)

ระหว่างที่หิ่งห้อยรอนอยู่นั้น ฟ้ามืด ค่อย ๆ มีดวงเพราะพระอาทิตย์ไปตามพระจันทร์ เมื่อฟ้ามืดสนิท แมลงต่าง ๆ ได้บินผ่านมา พวกมันดูไม่สวยสดใสเหมือนเมื่อตอนกลางวันและมันก็จำหิ่งห้อยไม่ได้เพราะบัดนี้หิ่งห้อยมีแสงวับ ๆ คุณามหัศจรรย์ “โอ้โฮ!! น่าทึ่งจังเลย เธอชื่ออะไรนะ” ผีเสื้อทัก “อูชิ สวยอะไรอย่างนี้ แสงวับ ๆ เหมือนดาวบนฟ้าเลย” แมลงปอพูดบ้าง แล้วก็มิแต่เสียงชื่นชมของพวกแมลง หิ่งห้อยดีใจและแปลกใจที่ใคร ๆ ต่างชื่นชมและตอบผีเสื้อไปว่า “ฉันคือหิ่งห้อยแมลงที่พวกเธอเห็นเมื่อตอนกลางวันไง” ผีเสื้อไม่เชื่อนี่คือหิ่งห้อยแมลงตัวเดียวกันกับที่พบเมื่อตอนกลางวันและแมลงอื่นก็ไม่เชื่อเหมือนกัน

(ภาพที่ 5 ภาพพระจันทร์กับแมลงต่าง ๆ)

ขณะนั้นพระจันทร์ซึ่งดูเหตุการณ์อยู่นานจึงพูดขึ้นว่า “นี่แหละคือหิ่งห้อยที่สวยงามที่พวกเธอหัวเราะเยาะในตอนที่เราอยู่บนฟ้า เพียงแต่ว่าเวลานั้น ไม่ใช่เวลาที่หิ่งห้อยจะปรากฏให้พวกเธอเห็นถึงความพิเศษเช่นเดียวกับพวกเธอที่เวลานี้ก็ไม่มีควมสวยพิเศษอะไร เพราะไม่ใช่เวลากลางวัน” เหล่าแมลงรู้สึกละอายใจที่เคยหัวเราะเยาะหิ่งห้อยจึงพากันขอโทษหิ่งห้อยและสัญญาต่อหน้าพระจันทร์ว่าจะไม่หัวเราะเยาะหิ่งห้อยอีก เพราะพวกแมลงก็รู้ตัวว่าในเวลากลางคืนพวกมันก็ไม่สวยงามเช่นกัน หิ่งห้อยรู้สึกดีใจที่เพื่อน ๆ เข้าใจและยอมรับ มันภูมิใจตัวเองและมันใจมากขึ้นจึงขอบคุณพระจันทร์พร้อมกับบินอวดแสงไปรอบ ๆ สวน

(ภาพที่ 6 ภาพหิ่งห้อยและแมลงต่าง ๆ ในสวนตอนเช้า)

เช้าวันใหม่ พระอาทิตย์ขึ้นอยู่บนฟ้า ผีเสื้อบินมาทักทายหิ่งห้อยและชวนกันไปหาแมลงปอและเพื่อน ๆ เช้านี้จึงเป็นวันที่หิ่งห้อยรู้สึกมีความสุขที่สุด

2. หลังจากฟังนิทานจบแล้วครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้แสดงความ
คิดเห็น ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนคิดบทสรุปว่านิทานเรื่องนี้สอนเราอย่างไร

2.2 ให้นักเรียนช่วยกันคิดบทสนทนาประกอบภาพใดภาพหนึ่งก็ได้ให้
แตกต่างจากที่ครูเล่า

ประเมินผล

1. สังเกตจากการคิดหาคำตอบหลาย ๆ คำตอบได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาของตัวละครจากรูปในนิทานของ
นักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทสนทนาและการคิดบทสรุป
จากนิทานของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 4

วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา
 ชื่อนิทาน ไข่ขอขา โดย กรรณิการ์ สัจกุล
 จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางหลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและขยายความจากรูปภาพและการเชิดหุ่นในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพและการเชิดหุ่นในนิทาน

อุปกรณ์

1. หุ่นกระดาษรูปไข่ หมู มด แมงมุม งู
2. รูปภาพนิทาน 2 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูตั้งคำถามกับนักเรียนเกี่ยวกับขาของสัตว์ ดังนี้

1. สัตว์ที่มีขา 2 ขา ได้แก่ สัตว์อะไร
2. สัตว์ที่มีขา 4 ขา ได้แก่ สัตว์อะไร
3. สัตว์ที่มีขา 6 ขา ได้แก่ สัตว์อะไร
4. สัตว์ที่มีมากกว่า 6 ขา ได้แก่ สัตว์อะไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องไข่ขอขาพร้อมกับเชิดหุ่นประกอบดังนี้
 (ภาพที่ 1 ภาพแม่ไก่กับไข่ในเล้า)

แม่ไก่สีแดงมีลูกไข่เล็ก ๆ อยู่สี่ฟอง อีกไม่นานไข่ทั้งสี่ก็จะกลายเป็นลูกเจี๊ยบ แม่ไก่จึงเฝ้าฟุ่มฟักไข่ทั้งสี่อย่างทะนุถนอม ยามเมื่อแม่ไก่ออกไปหาอาหาร แม่ไก่ก็จะรับมากไข่และมักเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกบ้านให้ลูก ๆ ฟังเสมอ ทำให้เจ้าไข่สุดท้องตื่นเต้นและอยากออกไปท่องเที่ยวข้างนอกบ้างจึงขอแม่ออกไปเที่ยวด้วย โดยจะติดตามแม่ไก่ไป แม่ไก่จึงอธิบายให้

ไข่น้อยฟังว่า อีกไม่นานเจ้าไข่น้อยก็จะกลายเป็นลูกไก่ มีสองขา สามารถจะท่องเที่ยวไปแห่งใดตามใจชอบก็ได้ ส่วนไข่น้อยคิดอยู่ตลอดเวลาว่าถึงแม้ตัวเองจะยังไม่มีขา คนก็สามารถจะหาขาโดยขอกจากสัตว์อื่น ๆ เมื่อคิดได้เช่นนั้น ไข่น้อยจึงหนีออกจากบ้านขณะที่แม่ไก่ออกไปหาอาหารโดยไม่ฟังคำทัดทานของพี่ ๆ

(เชิดหุ่นไข่น้อยกับหมี)

ไข่น้อยมีความสุขมากที่ได้กลิ้งออกมานอกบ้าน เมื่อกลิ้งออกมาสักพักก็พบหมีอ้วนระหว่างทาง ไข่น้อยจึงถามขึ้นว่า “ลุงหมีครับ ขอขาลุงหมีสักสองขาได้ไหมครับ” “หา ขอะไรนะเจ้าไข่น้อย” ลุงหมีถามด้วยความตกใจ “ขอขาครับ ผมไม่มีขालะ อยากจะขอขาลุงสักสองขา เอาไว้เดินครับ” “ฮ่า ฮ่า ฮ่า เจ้าไข่น้อยเอ๊ย ไม่ได้หรอกหลาน ลุงมีขาเพียงสี่ขา แล้วลุงก็ต้องใช้ขาทั้งหมดสำหรับเดิน ถ้าลุงเหลือเพียงสองขา ลุงก็เดินไม่ได้ซี” ว่าแล้วลุงหมีก็เดินจากไป

(เชิดหุ่นไข่น้อยกับมดง่าม)

ไข่น้อยผิดหวังจากลุงหมีอ้วน แต่ก็ยังกลิ้งต่อไปข้างหน้า จนเกือบจะทับบมดง่ามเข้า พอไข่น้อยเห็นมดง่ามก็ตื่นเต้นดีใจมาก เพราะมดง่ามมีถึงหกขา คงพอจะแบ่งปันให้ไข่น้อยได้บ้าง ไข่น้อยจึงร้องทักเสียงใส “พื้มมดง่ามครับ พื้มมดง่ามคนดี จะไปไหนนะ” มดง่ามตอบ “อ้อ พี่จะรีบไปชนเมสส์ข้าวมาเก็บไว้ซี กลัวฝนจะตกเสียก่อน อดข้าวแย่มิธุระอะไรหรือเจ้าไข่น้อย” “มิซีครับ ผมเห็นขาพื้มมดง่ามมีถึงหกขา กรุณาแบ่งให้ผมสักสองขาจะได้ไหมครับ” ไข่น้อยพูดอย่างสุภาพที่สุด “เจ้าไข่น้อยเอ๊ย อีกหน่อยเจ้าก็จะมิขาของตัวเอง อดทนรอไปหน่อยเถอะ เอะเนะ ขอะไรไม่ขอมหาขอหา ใครเขาจะให้ เขาก็ต้องใช้กันทั้งนั้น” ว่าแล้วมดง่ามก็เดินจากไป ทิ้งให้ไข่น้อยหน้าเศร้าอยู่เพียงผู้เดียว

(เชิดหุ่นไข่น้อยกับแมงมุม)

ไข่น้อยคิดอยากจะกลับบ้านเสียแล้ว เพราะความผิดหวังและคิดถึงบ้านเต็มที ขณะที่กำลังคิดหันหลังกลับบ้าน ก็ได้ยินเสียงร้องเรียกอยู่บนต้นไม้ “สวัสดีจ๊ะไข่น้อย ไปไหนมาแต่เจ้าเชียว” ไข่น้อยแหงนหน้ามองตามเสียงร้อง “อ้อ น้ำแมงมุมนั่นเอง สวัสดีครับ” ขณะที่เจ้าไข่น้อยทักทายแมงมุมอยู่นั้น ไข่น้อยก็รีบนับขาของแมงมุมอย่างรวดเร็วและเกิดความดีใจเพราะนับขาของแมงมุมได้ถึงแปดขา มากกว่าขาของลุงหมีและพื้มมดง่ามอีก ไข่น้อยจึงเกิดความคิดว่าถ้าพูดจาดี ๆ ให้ถูกใจแมงมุมแล้ว แมงมุมอาจให้ขาไข่น้อยสักสองขาก็ได้ “แฮม ! น้ำแมงมุมครับ ไยของน้ำนี่สวยจังเลยเวลาถูกแสงอาทิตย์ น้ำนี่เง่จิงเลย” “ขอบใจหลาน จะไปไหนละ ทำไมแม่ของหลานจึงปล่อยให้หลานออกมาเที่ยวคนเดียวอย่างนี้” น้ำแมงมุมถามอย่างสงสัย “ผมอยากท่องเที่ยวครับ ถ้าปากก็ตรงที่ไม่มีขานี้แหละ น้ารำคาญจัง ถ้าน้ำแมงมุมสงสารผมละก็ ให้ขาผมสักสองขาสักครับ ผมจะไม่ลืมบุญคุณน้ำแมงมุมเลย” แมงมุมตกใจพูดออกมาว่า “เออะไรมาพูด หลานเอ๊ย ขาแมงมุม

จะไปใส่เป็นขาใจได้อย่างไร เอาละนะ เจ้าจะต้องมีขาของตัวเองในไม่ช้า รีบกลับบ้านไปเถอะ ปานนี้แม่เจ้าเป็นห่วงแน่” ว่าแล้วเจ้าแมงมุมก็ชักใยต่อไป

(เชิดหุ่นไข่น้อยกับงู)

เจ้าไข่น้อยผิดหวังมากถึงกับร้องไห้สะอึกสะอื้นอย่างสิ้นหวังและเกิดความคิดถึงไออุ่นจากอกแม่เป็นกำลัง พลันนึกในใจ “โธ่เอ๊ย ตั้งแต่เข้าจนถึงปานนี้ไม่เห็นมีอะไรดีสักอย่าง หนาวก็หนาว นึกก็เกือบเย็นแล้วกลับบ้านดีกว่า “สุขจะนี้นี่หรือจะลืม ปลื้มจะนี้นี่หรือจะเลือน” เจ้าไข่น้อยได้ยินเสียงร้องเพลงแว่วมาตามสายลม แต่ไข่น้อยหาได้สนใจไม่ เพราะขณะนี้ไข่น้อยมีแต่ความทุกข์ ความสุขของคนอื่นไข่น้อยไม่สนนึกอย่างเดียวว่าจะรีบกลับบ้าน “สุขจะนี้นี่หรือจะลืม ปลื้มจะนี้นี่หรือจะเลือน” เสียงร้องเพลงดังอยู่ใกล้ ๆ บนต้นไม้ นั่นเอง ไข่น้อยเหลือบมองขึ้นไปดู พลันอุทานออกมาว่า “เอ๊ะ ไม่มีขา” ไข่น้อยอุทานออกมาอย่างตื่นเต็น “ก็ไม่มีขานะซี ลุงไม่เคยมีขาตั้งแต่เกิดเลย” งูเหลือบตัวใหญ่ท่าทางใจดีพูด พลางร้องเพลงอย่างมีความสุข “จริงหรือครับ ลุงไม่มีขา แต่ทำไมลุงถึงมีความสุขได้” ไข่น้อยสงสัยพลาญพูดต่อ “ผมไม่มีขา แต่ผมอยากมีมากครับ” เจ้าไข่น้อยร้องไห้สะอึกสะอื้นแล้วก็เล่าเรื่องราวของตนตั้งแต่ออกจากบ้านมาจนพบลุง งูใจดีหัวเราะหิ หึ เลื้อยจากต้นไม้ลงมากอดไข่น้อยพร้อมกับตอบว่า “หลานเอ๊ย คุณลุงซี ลุงไม่มีขา แต่ลุงก็ไม่เคียดร้อน ลุงก็เลื้อยของลุงไป ก็มีมีความสุขดี หลานเห็นไหมสัตว์ต่าง ๆ ในโลกมีรูปร่างหน้าตา มีขาเท่ากันเสียเมื่อไร บางตัวมีสองขา สี่ขา หกขา แปดขา บางตัวก็มีขานับไม่ถ้วน ขาของสัตว์ใดสัตว์นั้นก็ต้องหาง เขาต้องใช้ของเขา จะมาให้กันได้ง่าย ๆ หรือ เราทุกคนต้องพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ยิ่งหลานด้วยแล้ว ไม่เห็นจะต้องหนีแม่มาหาเขาเลย เพราะอีกไม่นานหลานก็จะถูกฟักตัวออกมาเป็นไก่ มีขาตั้งสองขา วิ่งได้เพลิน ไปเสียอีก รีบกลับบ้านเถอะ ปานนี้แม่เจ้าฟักฟัก ๆ ของเจ้าเป็นไก่วิ่งกันได้แล้ว”

(ภาพที่ 2 ภาพแม่ไก่กับลูกเจี๊ยบ)

ในที่สุดไข่น้อยก็กลิ้งกลับมาถึงบ้านอย่างอิดโรย และได้พบกับลูกไก่เจี๊ยบตัวสีเหลืองทองน่ารักสามตัววิ่งเล่นอยู่ซึ่งเป็นพี่ ๆ ของไข่นอยนั้นเอง เมื่อแม่ไก่กลับจากตามหาไข่น้อยที่หายไปพบไข่น้อยและฟังเรื่องราวทั้งหมดก็สงสารแทนที่จะโกรธ เพราะไข่น้อยก็พบแต่ความผิดหวังมานานแล้ว แม่ไก่จึงรีบฟักไข่น้อยทันทีก่อนที่จะสายไป ในที่สุดเปลือกไข่ก็ถูกเจาะออกมาด้วยปากอันแหลมคม ไข่น้อยซึ่งเคยมีเปลือกแข็งห่อหุ้มก็กลายเป็นลูกเจี๊ยบ มีขนสีเหลืองอ่อนนุ่ม และที่สำคัญที่สุดคือ มีขาแข็งแรงสองขาที่เคยนึกฝัน คราวนี้ลูกไก่เจี๊ยบสุดท้องก็สามารถกระโดดโลดเต้นวิ่งเที่ยวไปไหนมาไหนก็ได้โดยอาศัยขาเล็ก ๆ ของมันที่แข็งแรงทั้งสองข้าง และมันก็ภาคภูมิใจมากเพราะเป็นขาของมันเอง ไม่ใช่ขาของลุงหนู พื้ดง่าม และน้ำแมงมุมเลยสักขาเดียว

2. หลังจากฟังนิทานจบแล้วครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้แสดงความ
คิดเห็น ดังนี้

2.1 ถ้าไข่น้อยมาขอขานักเรียนจะให้หรือไม่ เพราะอะไร

2.2 ให้นักเรียนคิดบทสนทนาจากภาพที่ครูกำหนดให้ (ภาพไข่น้อย
กับนก) โดยเน้นที่ความแปลก ไม่ซ้ำกับเรื่องที่ครูเล่า

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่าง
คล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาของตัวละครจากภาพและการ
เชิดหุ่นในนิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากภาพและการเชิดหุ่นใน
นิทานให้แปลก แตกต่างของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 5

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	หมา ลา แพะ ข้ามสะพาน	โดย	วิสุทธิ สุทธิศรัทธา
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทาง
หลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและบทสรุปจากการ
เชิดหุ่นในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียด
ของบทสนทนาและบทสรุปจากการเชิดหุ่นในนิทานให้แปลก แตกต่าง

อุปกรณ์

1. หุ่นกระดาษรูป หมา ลา แพะ อย่างละ 2 ตัวสีขาวยับสีดำ
2. ฉากประกอบ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำชอล์กมาขีดเส้นบนพื้นห้อง 2 เส้นทำเป็นสะพานข้ามแม่น้ำที่มีความกว้างแค่
เดินได้คนเดียวสวนทางกันไม่ได้ จากนั้นจึงสุ่มนักเรียนออกมาสองคนโดยให้อยู่กลางสะพานแต่
คนละด้านกันแล้วให้นักเรียนลองหาวิธีเดินข้ามสะพานโดยไม่ให้หล่นน้ำ

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง หมา ลา แพะ ข้ามสะพาน โดยเชิดหุ่นประกอบ ดังนี้
(ฉากทุ่งหญ้าที่มีสะพานข้ามแม่น้ำและมีสัตว์ต่าง ๆ)

ทุ่งหญ้าสีเขียวอันอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำสายหนึ่งไหลผ่านแม่น้ำสายนี้กว้างและ
ไหลเชี่ยว มีสะพานแคบ ๆ เพียงสะพานเดียวทอดข้ามสะพานนี้ยาวและแคบจนไม่สามารถเดิน
สวนกันได้สองฟากฝั่งแม่น้ำเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิดเพราะเป็นทุ่งหญ้าที่สวยงามและ
มีอาหารอุดมสมบูรณ์

(เชิดหุ่นหมาสี่ขา กับหมาสี่คำ)

วันหนึ่งมีหมาสองตัว ตัวหนึ่งสี่ขา อีกตัวหนึ่งสี่คำ ต่างก็จะข้ามสะพาน
หมาทั้งสองเดินมาพบกันที่กลางสะพานพอดีและไม่อาจเดินผ่านกันได้ เพราะสะพานมันแคบมาก
ทั้งสองต่างต้องการที่จะข้ามไปก่อนหมาสี่คำร้องบอกไป “เจ้าหมาสี่ขาถอยออกไปให้ข้าข้าม
ไปก่อน” หมาสี่ขา ก็ร้องตอบไปว่า “เจ้าหมาสี่คำถอยกลับไปให้ข้าข้ามไปก่อน” หมาสี่คำไม่ยอม
ถอย หมาสี่ขา ก็ไม่ยอมถอย หมาสี่คำเห่าคำราม หมาสี่ขา อ้าปากกว้างเห็นเขี้ยวแหลมคม
หมาสี่คำกระโจนเข้ากัดหมาสี่ขา หมาสี่ขา ก็กระโจนกัดตอบ ทั้งสองต่างต่อสู้กันบนสะพาน
แคบ ๆ จนกระทั่งตกน้ำไปทั้งคู่ น้ำเบื้องล่างสะพานไหลเชี่ยวกรากจึงพัดพาหมาสี่คำและหมาสี่ขา
หายไป

(เชิดหุ่นลาหนุ่มสี่คำ กับลาแก่สี่ขา)

ต่อมาอีกวันหนึ่ง มีลาสองตัว ลาตัวหนุ่มสี่คำ ลาตัวแก่สี่ขา จะข้ามสะพานนี้ต่างก็
ยืนอยู่คนละฟากฝั่ง ลาสี่ขา ร้องบอกไปว่า “น้องลา คำขอเชิญน้องข้ามมาก่อน” ลาสี่คำได้ยินก็ร้อง
ตอบไปว่า “พี่ลา ขาวขอเชิญพี่ข้ามมาก่อนเถิด” ลาสี่ขา ไม่ยอมข้าม ลาสี่คำ ก็ไม่ยอมข้าม ต่างก็ยืน
รอให้อีกฝ่ายหนึ่งข้ามมาก่อน จนกระทั่งตะวันตกดิน ในที่สุดลาสองตัวก็ไม่ได้ข้ามสะพานไป

(เชิดหุ่นแพะสี่ขา กับแพะสี่คำ)

อีกวันหนึ่ง มีแพะสี่ขา จะข้ามสะพานมา แพะสี่คำ จะข้ามสะพานไป แพะทั้งสอง
ตัวพบกันบนสะพาน แพะสี่ขา เดินเร็วกว่า ไปถึงกลางสะพานก่อน แพะสี่คำ รีบถอยหลัง รอให้แพะ
สี่ขาข้ามมาก่อนแล้วจึงค่อยข้ามสะพานไป ดังนั้นแพะทั้งสองจึงข้ามสะพานไปได้ทั้งคู่

สัตว์ต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่สองฟากฝั่งแม่น้ำเมื่อได้เห็นวิธีข้ามสะพานของแพะก็บอก
กันต่อ ๆ ไป และจดจำไว้เป็นแบบอย่าง ตั้งแต่นั้นมา สัตว์ทั้งหลายจึงอยู่อาศัยกันอย่างมีความสุข
เพราะสามารถข้ามสะพานไปมาหาอาหารกินได้ทั้งสองฟากฝั่งโดยสะดวก

2. หลังจากฟังนิทานจบแล้วครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้แสดง
ความคิด ดังนี้

2.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดบทสนทนาขึ้นมาใหม่ ไม่ให้ซ้ำกับเรื่องที่
ครูเล่า โดยจะเป็นระหว่างคู่ของหมา ลา หรือแพะก็ได้

2.2 นิทานเรื่องนี้สอนเราว่าอย่างไร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานในการเดินข้ามสะพานหลาย ๆ ทาง ได้อย่าง
คล่องแคล่วของนักเรียน

2. สัมผัสจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและบทสรุปของตัวละครจากการ
เชิดหุ่นในนิทานของนักเรียน

3. สัมผัสจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทสนทนาและบทสรุปจากการ
เชิดหุ่นในนิทานให้แปล แตกต่างของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 6

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	น้ำตานางฟ้า	โดย	เกริก ยุ้นพันธ์

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลายๆ ทาง
หลายๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดเรื่องราวและขยายความจากรูปภาพ
ในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 7 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนางฟ้าที่มีอิทธิฤทธิ์และแม่มดที่มีเวทย์มนต์ต่าง ๆ
จากนั้นจึงตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้

1. ถ้านักเรียนเจอกับนางฟ้าใจดีนักเรียนจะขอพระอะไรจากนางฟ้าบ้าง
เพราะอะไร
2. นักเรียนคิดว่าแม่มดมีลักษณะรูปร่างหน้าตาและนิสัยอย่างไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องน้ำตานางฟ้า โดยใช้รูปภาพประกอบ ดังนี้
(ภาพที่ 1 ภาพนางฟ้าร้องไห้)
นางฟ้าองค์หนึ่งเหาะลงทางมา หาทองกลับไม่ถูก นางฟ้าตกใจมากจึงนั่ง
ร้องไห้อยู่ น้ำตาของนางฟ้าเป็นฟองอากาศ ทำให้ฟ้ามีดครึ้ม
(ภาพที่ 2 ภาพนางฟ้าแปลงกายเป็นกระด่าป่า)
ครั้งใดที่ท้องฟ้ามีดครึ้ม แม่มดจะออกจับสัตว์ป่าเอาไปขังรวมกันไว้เพื่อเป็นอาหาร
นางฟ้าเห็นเหตุการณ์เช่นนั้น จึงคิดจะช่วยสัตว์ป่าที่ถูกแม่มดจับไป นางฟ้าจึงแปลงกายเป็น

กระต่ายป่า

(ภาพที่ 3 ภาพแม่มดจับกระต่ายป่าและสัตว์ต่าง ๆ)

แม่มดจับนางฟ้าซึ่งแปลงกายเป็นกระต่ายป่านำมาขังรวมไว้กับสัตว์ป่าอื่น ๆ โดยแม่มดไม่รู้ว่าเป็นนางฟ้า

(ภาพที่ 4 ภาพนางฟ้าช่วยสัตว์ต่าง ๆ หนี)

อยู่ต่อมา นางฟ้าจึงพยายามคิดหาช่องทางให้สัตว์ป่าหนี คืบหนึ่งคืบมากแล้วแม่มดคงหลับแล้วเช่นกัน นางฟ้าจึงรีบแอบเปิดประตูให้สัตว์ป่าหนี ขณะที่สัตว์ป่าต่าง ๆ กำลังหนีอยู่นั้นเสียงเท้าของสัตว์ป่าต่าง ๆ ที่พากันวิ่งหนีก็ดังกึกก้องไปหมด

(ภาพที่ 5 ภาพนางฟ้าถูกแม่มดจับ)

แม่มดตกใจรีบตื่นมาที่ขังสัตว์ทันที แม่มดโกรธจัดคิดว่าจับนางฟ้าไว้ได้ นางฟ้าพยายามดิ้นให้หลุดแต่สายไปเสียแล้ว ทันใดนั้น ขณะที่แม่มดจับนางฟ้าอยู่นั้น เกิดเหตุการณ์ประหลาดขึ้นทั้งแม่มดและนางฟ้าสลายกลายเป็นฝุ่นทันที

(ภาพที่ 6 ภาพสัตว์ป่าต่าง ๆ ตามหานางฟ้า)

สัตว์ป่าเมื่อพากันวิ่งหนีไปได้สักครู่ ไม่เห็นนางฟ้าตามมา จึงเกิดความสงสัยพากันเดินย้อนกลับไปที่เดิม แต่ไม่เห็นนางฟ้าและแม่มดเสียแล้ว

2. เมื่อครูเล่านิทานถึงตอนนี้แล้วก็แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มและให้นักเรียนช่วยกันเล่านิทานต่อจากที่ครูเล่าให้จบโดยใช้ภาพที่ครูกำหนดให้ไม่ให้ซ้ำกัน

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดเรื่องราวตอนจบจากภาพในนิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากภาพในนิทานโดยไม่ซ้ำกันของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 7

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	กระต่ายจอมโว	โดย	ประทุมพร สุวรรณตรา
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทาง
หลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดเรื่องราวและขยายความจากการ
เชิดหุ่นในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจาก
การเชิดหุ่นในนิทาน

อุปกรณ์

1. หุ่นกระดาษรูปกระต่าย หมี จิงโจ้ ช้างและสิงโต
2. ฉากประกอบ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพที่ 2 (ภาพกระต่ายถือลูกตาลสด) ให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถามดังนี้

1. กระต่ายได้ลูกตาลสดมาอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่ากระต่ายสามารถปีนต้นตาลได้หรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องกระต่ายจอมโวพร้อมกับเชิดหุ่นประกอบ ดังนี้
(เชิดหุ่นกระต่ายนอนอยู่ในป่าใต้ต้นตาล)

วันหนึ่งเจ้ากระต่ายน้อยจอมขี้โวและชอบพุดปด นอนหลับใต้ต้นตาลที่
สูงที่สุดในป่าแห่งหนึ่ง ทันใดนั้น ลูกตาลลูกหนึ่งถูกลมพัดอย่างแรง จนก้านทนน้าหนักไม่ไหว
ถลอกร่วงหล่นมายังพงหญ้าข้าง ๆ กระต่ายจึง พลุบ....

(เชิดหุ่นกระต่ายคุยกับหมี)

เมื่อเจ้ากระต่ายตกใจตื่นขึ้นมา มองเห็นลูกตาลสดตกลงมาบนกอหญ้าไม่มีรอยชำ มันจึงเกิดความคิดแบบขลุ่ยขึ้นมาทันใดว่า “แหม! คงจะดีไม่น้อยถ้าใคร ๆ จะชมว่าเราเก่งที่สุด ปีนต้นไม้ได้สูงที่สุด เก่งกว่าบรรดาสิงห์ทั้งหลายในป่านี้ เจ้ากระต่ายคิดได้ดังนั้น จึงถือลูกตาลสดไป อวดเจ้าหมีที่เดินผ่านมาว่า “นี่ไงเห็นไหมเพื่อน ลูกตาลลูกนี้เราปลิดมากับมือทีเดียว ดูซิกันยังสด ๆ อยู่เลย” เจ้าหมีมองต้นตาลสูงลิ่วแล้วไม่แน่ใจ “ไหนดูซิ” เจ้าหมีพูด กระต่ายก็ส่งลูกตาลให้หมีดู “อ้อฮ้อเพ็งปลิดมาสด ๆ เลย แหม! เจ้านี้เก่งจริงนะ ปีนขึ้นไปสูงทีเดียว” เจ้าหมียอมเชื่อเอาง่าย ๆ

(เชิดหุ่นหมีกับช้าง จึงไล่และสิงโต)

เจ้าหมีหลงเชื่อโดยไม่ไตร่ตรอง มีหน้าซ้ำยังพูดยกยอความให้เพื่อนสัตว์ของตนฟัง อีกว่า “เราเห็นมากับตาเลยล่ะว่าเจ้ากระต่ายปีนเร็วเปียบเดียวถึงยอดตาล แล้วปลิดลูกตาลสดลงมาให้เราดูเลย” “จริงหรือ กระต่ายจะปีนต้นไม้ได้อย่างไรไม่ใช่ลึงนี่นา” ช้างถาม “อ้อ ปีนได้แน่ ๆ ฉันเห็นมากับตาสิงห์ที่ว่าแน่ ๆ นะ รับรองต้องแพ้เจ้ากระต่ายเพื่อนรักของข้าแน่” เจ้าหมีโกหกหน้าตาเฉย “ไม่น่าเชื่อ กระต่ายวิ่งอยู่บนพื้นดิน ลักษณะขามันไม่น่าจะปีนต้นไม้ได้ ยังไง ๆ ข้าก็ไม่เชื่อนอกจากจะเห็นด้วยตาของข้าเอง” จึงไล่พูดอย่างมีเหตุผล

(เชิดหุ่นหมีพาเพื่อนสัตว์ไปหากระต่าย)

เจ้าหมีเสียหน้า มันจึงพาฝูงสัตว์ไปหาเจ้ากระต่ายแล้วพูดว่า “กระต่ายเพื่อนรัก ข้าได้บอกพวกสัตว์หน้าโง่เหล่านี้ไปว่า ท่านปีนต้นตาลที่สูงที่สุดในป่านี้ได้ แต่พวกเขาไม่ยอมเชื่อ ท่านลองพูดให้พวกเขาฟังทีซิ” เจ้ากระต่ายชักใจไม่ดี ที่บรรดาสัตว์ต่าง ๆ มองดูตนอย่างไม่เชื่อถือน มันจึงทำเป็นขบขันพลางวางท่าหยิ่งโยนลูกตาลเล่นแล้วโกหกต่อว่า “โธ นี่กว่าเรื่องอะไร ที่แท้ก็เรื่องปีนต้นตาลเท่านั้นเอง นี่ยังไล่ความจริง ดูซิ ลูกตาลสดลูกนี้ไง เห็นไหมว่าสดแค่ไหน ข้าปลิดมากับมือเชียว” เจ้ากระต่ายส่งลูกตาลให้จึงใจดี จึงจึงบอกว่า “เจ้าทำได้ง่าย ๆ ก็ลองป็นให้เราดูหน่อยซิ เราไม่ยากเชื่อจนกว่าเราจะเห็นกับตาเสียก่อน” “โอ..ตายละ เจ้าจึงใจยุ่งยากตัวนี้ นี่ มันช่างก่อกวนสันติ” กระต่ายนึกในใจแล้วก็พูดต่อว่า “เอาละ ปีนก็ได้ไม่ยากแต่วันนี้ข้าเหนื่อยแล้ว อีกเจ็ดวันพวกเจ้าค่อยมาดูก็แล้วกัน ข้าจะแสดงให้ชม” กระต่ายพูดเอาตัวรอดเพราะนึกว่าอีกสองวันพวกนั้นก็จะมีลืม ทันใดนั้นสิงโตก็พูดเสียงคำรามขึ้นมาว่า “นี่แน่ะ เจ้ากระต่ายถ้าเจ้าไม่แสดงให้ดูละก็ ข้าจะจับเจ้ากินเลยล่ะ เฮ้อ.. เพื่อนสัตว์เป็นพยาน ข้าพูดแล้วจะทำตามที่พูดเสมอใคร ๆ ก็รู้”

(เชิดหุ่นกระต่ายกับหมี)

กระต่ายจอมโวได้ฟังก็ใจไม่ดี เมื่อเพื่อนสัตว์แยกย้ายกันกลับไปแล้ว กระต่ายก็ต่อว่าเจ้าหมีทันที “เพราะเจ้าที่เดียว เรื่องมันถึงได้วุ่นวายขนาดนี้” เจ้าหมีก็ตอบไปว่า “ทำไมละ ทำไมเจ้าถึงต้องเดือดร้อนด้วย” กระต่ายเลยตอบว่า “ก็ข้าปีนต้นไม้ไม่เป็นนะซิ” “โอ..ตายแล้ว

แล้วเข้ามาโกหกข้าทำไม แต่ยังไม่เจ้ก็ต้องปิ่นให้พวกเขาอยู่ดี เอาเถอะอีกตั้งเจ็ดวัน ข้าจะช่วยเป็นกำลังใจให้เจ้าฝักปิ่นคันไม้เอง”

(เชิดหุ่นหมีกกับกระต่ายที่หัดปิ่นคันไม้)

ตั้งแต่วันนั้นเจ้ากระต่ายก็เริ่มปิ่นคันไม้ แต่ปิ่นขึ้น ไปนิดเดียวก็ตกลงมา เปลือกไม้ครูดกับหน้าอกเป็นแผลเลือดไหลซึม ๆ “โอ๊ย โอ๊ย... ไม่ไหวแล้ว ข้าต้องข้าในตายแน่ ๆ ข้าปิ่นไม่ได้แล้ว” กระต่ายร้องครวญคราง “ไม่ได้ เจ้าต้องปิ่นให้ได้ไม่งั้นข้าก็ต้องโดนเพื่อน ๆ เล่นงานแน่” เจ้าหมีกบงคับ

(เชิดหุ่นกระต่ายกับบรรดาเพื่อนสัตว์ต่าง ๆ)

เมื่อถึงครบกำหนด บรรดาสัตว์ทั้งหลายก็พากันชุมนุมใต้ต้นตาล “เอาละ ถึงเวลาพิสูจน์ความจริงแล้ว ปิ่นได้” สิงโตพูด เจ้ากระต่ายยืนตัวสั่นงัน มันคิด “เอาเถอะ เราจะลองพูดความจริงดูสักครั้ง จะเกิดอะไรขึ้นก็ยอม” แล้วกระต่ายก็ยอมรับสารภาพ “เพื่อนสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้ายอมรับว่าข้าปิ่นต้นตาล ไม่ได้หรอก ข้าพูดต่อหมีกและพวกท่าน ความจริงแล้วลูกตาลนั้นมันถูกลมพัดหล่นมา แต่ข้าอยากให้พวกท่านเห็นว่าข้าเก่ง เลยเอามาหลอกพวกท่าน”

2. เมื่อครูเล่านิทานจบแล้วก็แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้ช่วยกันแสดงความคิด ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนเล่าเรื่องตอนจบว่าเมื่อกระต่ายยอมรับผิดแล้วบรรดาสัตว์ต่าง ๆ จะทำอะไร โดยให้แปลก แตกต่าง ไม่ซ้ำใคร

2.2 ให้นักเรียนคิดบทสรุปว่านิทานเรื่องนี้สอนเราว่าอย่างไร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดเพิ่มเติมเรื่องราวตอนจบและการคิดบทสรุปจากการเชิดหุ่นในนิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของเรื่องราวตอนจบและการคิดบทสรุปจากการเชิดหุ่นในนิทานให้แปลก แตกต่างของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 8

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	ฟ้าจำลอง	โดย	ส. พุ่มสุวรรณ
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลายๆ ทาง
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากการเล่านิทาน

อุปกรณ์

หมวกรูปกบ ไม้เปิด แมว หมู วัว ช้างและท้องฟ้า

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้

1. สาเหตุใดบ้างที่ทำให้นักเรียนร้องไห้
2. นักเรียนคิดว่าทำไมฟ้าจึงร้องเวลาฝนจะตก

ขั้นกิจกรรม

1. ครูขออาสาสมัคร 10 ออกมาแสดงบทบาทสมมติเรื่องฟ้าจำลอง โดยให้แสดงเป็นเด็กชายผมแกละ กบ ไม้เปิด แมว หมู วัว ช้างและท้องฟ้า ดังนี้

วันหนึ่งเด็กชายผมแกละเล่นอยู่คนเดียวในสวนหลังบ้าน ฝนตั้งเค้ามาเสียงร้อง ครื้น ครื้น ผมแกละนึกกลัว แต่อยากรู้ว่าใครทำเสียงนี้ จึงขี้น้ำก้านกล้วยแล้วออกไปดู

(เด็กชายผมแกละคุยกับกบ)

พบกบริมบึง ผมแกละถามว่า “กบเจ้าเธอไซ้ไหมที่ร้อง ครื้น ครื้น” กบน้อยตอบว่า “ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันร้อง โอ๊ย โอ๊ย”

(เด็กชายผมแกละคุยกับไม้)

ผมแกละพบไม้ ถามไม้ไปว่า “ไม้เจ้าเธอไซ้ไหมที่ร้อง ครื้น ครื้น” ไม้ตอบว่า “ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันจัน เอ๊ย เอ๊ย”

(เด็กชายผมแกละคุยกับเป็ด)

ผมแกละขี่ม้าก้านกล้วยต่อไป พบเป็ดฝูงใหญ่จึงถามว่า “เป็ดเจ้าเธอไข่มุขไหมที่ร้อง ครีน ครีน” เป็ดตอบว่า “ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันร้อง ก้าบ ก้าบ”

(เด็กชายผมแกละคุยกับแมว)

แมวเดินผ่านมา ผมแกละถามว่า “แมวเจ้าเธอไข่มุขไหมที่ร้อง ครีน ครีน” แมวหง่าว สายหน้า ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันร้อง เหมียว เหมียว”

(เด็กชายผมแกละคุยกับหมา)

ผมแกละควมม้าก้านกล้วย พบหมาชนสวย จึงถามว่า “หมาเจ้าเธอไข่มุขไหมที่ร้อง ครีน ครีน” หมาตอบว่า “ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันเห่า โส่ง โส่ง”

(เด็กชายผมแกละคุยกับหมู)

ผมแกละอยากรู้ ถามหมูตัวใหญ่ “หมูเจ้าเธอไข่มุขไหมที่ร้อง ครีน ครีน” แม่หมู ลูกขึ้นยืน ตอบว่า “ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันร้อง อู๊ด อู๊ด”

(เด็กชายผมแกละคุยกับวัว)

ผมแกละสงสัย ยังอยากรู้ใหญ่ร้องถามออกไป “วัวเจ้าเธอไข่มุขไหมที่ร้อง ครีน ครีน” วัวตอบว่า “ไม่ใช่ ฉันร้อง มอ มอ”

(เด็กชายผมแกละคุยกับช้าง)

ผมแกละถามช้าง “ช้างเจ้าเธอไข่มุขไหมที่ร้อง ครีน ครีน” ช้างตอบว่า “ไม่ใช่ฉันหรอก ฉันร้อง ฮูม แปร้ แปร้น นั่นคือเสียงฟ้า ลองไปถามฟ้าดูซิ”

(เด็กชายผมแกละคุยกับฟ้า)

ผมแกละรู้แล้วเสียงร้องคือฟ้า จึงถามว่า “ฟ้าเจ้าร้องให้ทำไม” ฟ้าตอบแกละน้อย น้ำเสียงละห้อยว่า “ฉันอดข้าวมาหลายวันแล้ว” ผมแกละยิ้มร่า ส่งขนมให้ฟ้าแล้วบอกว่า “ลุงจำอย่า ร้อง เด็ก ๆ เขากลัว” ฟ้าได้ขนมก็ดีใจแล้วบอกว่า “ต่อไปไม่ต้องกลัว”

2. เมื่อครูเล่านิทานโดยให้เพื่อน ๆ แสดงบทบาทสมมติจบแล้ว แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนคิดเพิ่มบทสนทนาว่าเมื่อฟ้าได้ขนมจากผมแกละแล้ว ทำไมจึงบอกว่าต่อไปไม่ต้องกลัวอีกต่อไป

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ โดยให้มีผมแกละและสัตว์อื่น ๆ อีก 3 ชนิดที่ไม่ซ้ำกับที่ครูเล่า

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลายๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาของตัวละครจากการแสดงบทบาทสมมติในนิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดจากการแสดงบทบาทสมมติในนิทานของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 9

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	ไก่อีกกับกบ	โดย	กังสดาลบุ๊คส์
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางหลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดเพิ่มบทสนทนาและขยายความจากรูปภาพในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 7 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่อาศัย เช่น คนต้องมีบ้าน นกต้องมีรังไว้สำหรับเป็นที่พักอาศัย จากนั้นครูจึงตั้งคำถามกับนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนคิดว่าทำไมคนเราต้องมีบ้าน
2. ที่พักอาศัยของไก่และกบคืออะไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องไก่อีกกับกบโดยใช้รูปภาพประกอบ ดังนี้
(ภาพที่ 1 ภาพไก่อ้วนกบสร้างบ้าน)

ณ ป่าใหญ่อันร่มรื่นแห่งหนึ่ง ไก่ได้งัดอารมณ์ดีตัวหนึ่งเป็นเพื่อนกับกบน้อยมานานวันหนึ่งไก่ได้งัดคิดอยากจะมีบ้านไว้พักอาศัยเพื่อหลบแดดในยามที่แสงแดดแผดกล้าในเวลากลางวันหรือหลบฝนในยามที่ฝนตกหนัก จึงเอ่ยปากชวนกบให้มาช่วยกันสร้างบ้าน กบมีนิสัยขี้เกียจทำงานจึงตอบว่า “อ๊ับ..อ๊ับ.. ไก่เพื่อนรัก บ้านของฉันทันอยู่ในรูใต้พื้นดินไม่จำเป็นต้องสร้างบ้านเชิญไก่ตามสบายเถิด” ไก่ได้สังเกตเห็นกบไม่ช่วย จึงไปหาเศษไม้และฟางมาสร้างบ้านแต่เพียงลำพังโดยไม่บ่นว่าอะไรอีก

(ภาพที่ 2 ภาพโกโด้งชวนกบทำเตียงนอน)

เมื่อโกโด้งสร้างบ้านเสร็จแล้ว เห็นว่ายังขาดเตียงนอนอยู่จึงพูดกับกบว่า “เพื่อนรัก มาช่วยฉันทำเตียงนอนหน่อยเถอะ” กบจอมขี้เกียจยังอยากนอนหลับให้สบายต่ออีกหน่อยจึงตอบว่า “เชิญเพื่อนโกโด้ตามสบายเถิด ฉันรู้สึกง่วงนอนจังเลย ขอนอนพักสักงีบ” โกโด้งได้ยินดังนั้นจึงไปหาเศษไม้มาทำเตียงนอนแต่เพียงลำพัง โกโด้งนอนหลับไปบนเตียงนั้นด้วยความเหนื่อยล้า

(ภาพที่ 3 ภาพโกโด้งชวนกบไปหาอาหาร)

เมื่อตื่นขึ้นมาก็รู้สึกหิว จึงชวนกบไปหาข้าวโพดมากินกัน กบจอมขี้เกียจตอบว่า “อ๊ับ..อ๊ับ..แมลงในรูเป็นอาหารของฉัน เพียงแต่นอนเฉย ๆ อยู่ในรูเท่านั้น ฉันก็อิ่มสบายท้องไม่ต้องออกไปหาอาหารให้เหนื่อยหรอกจ๊ะ” โกโด้งเห็นกบไม่ยอมช่วย จึงออกไปหาเมล็ดข้าวโพดเก็บไว้กินเพียงลำพัง

(ภาพที่ 4 ภาพกบขอโกโด้เข้าไปอาศัยในบ้าน)

อีกสองสามวันต่อมา ฝนตกหนักทำให้น้ำท่วมบริเวณที่สัตว์ทั้งสองอาศัยอยู่ในขณะที่โกโด้งถึงนอนหลับสบายอยู่ในบ้านอันอบอุ่น เจ้ากบกลับได้รับความเดือดร้อน เพราะน้ำไหลท่วมรูที่มันอาศัยอยู่ มันจึงรีบกระโดดหนีขึ้นมาจากรูและไปเคาะประตูบ้านขอความช่วยเหลือจากโกโด้ “โก..โก..เพื่อนรัก ฉันขอเข้าไปอยู่ในบ้านด้วยคนนะ ถ้าเพื่อนไม่ยอมให้เข้าบ้าน ข้าจะเรียกแมวมามากินเจ้าเสีย”

(ภาพที่ 5 ภาพกบใช้แมวมานูโกโด้ถ้าไม่ให้นอนและกินอาหาร)

เมื่อกบเข้าไปในบ้านแล้ว ก็รีบกระโดดขึ้นไปบนเตียงของโกโด้และนอนหลับอย่างสบายอารมณ์ราวกับว่าเป็นเตียงของตนเอง รุ่งเช้าตื่นมาก็กินข้าวโพดของโกโด้จนหมด โกโด้งเห็นดังนั้นก็ต่อว่ากบ แต่กบกลับพูดว่า “ถ้าเธอไม่ให้ฉันนอนบนเตียงและกินอาหารเธอ ฉันจะเรียกแมวมามากินเธอเสีย” แล้วกบก็พักอยู่กับโกโด้งต่อมาอีกหลายวัน โกโด้งเก็บความไม่พอใจไว้เงียบ ๆ และคิดหาวิธีกำจัดกบออกไปจากบ้านโดยเร็ว

(ภาพที่ 6 ภาพโกโด้หลอกกบให้ไปเก็บข้าวโพด)

วันรุ่งขึ้น โกโด้งนึกถึงพญาเหี้ยวที่ชอบบินโฉบไปมาอยู่แถว ๆ นี้เป็นประจำ เพื่อล่อยจับสัตว์เล็ก ๆ กินเป็นอาหาร จึงบอกกบว่า “นี่เนะ กบน้อย ข้าวโพดที่เก็บไว้เจ้ากินหมดแล้วช่วยไปเก็บฟักทองที่หน้าบ้านให้หน่อย เดี่ยวข้าจะทำซูปฟักทองแสนอร่อยให้เจ้ากิน” กบชอบกินซูปฟักทองอยู่แล้ว จึงรีบกระโดดคว้า..คว้า..ออกไปเก็บฟักทองทันที

(ภาพที่ 7 ภาพพญาเหี้ยวจับกบกินเป็นอาหาร)

ขณะที่กบกำลังเก็บฟักทองอยู่นั้นเอง พญาเหี้ยวก็นบินผ่านมาพอดี จึงบินโฉบจับกบกินเป็นอาหารทันที ตั้งแต่นั้นมา โกโด้งก็อยู่ในบ้านหลังนั้นอย่างมีความสุข

2. เมื่อเล่นนิทานจบแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้ช่วยกันคิด
บทสนทนาของตัวละครขึ้นมาใหม่จากรูปภาพในนิทานรูปใดก็ได้ 1 ภาพโดยไม่ให้ซ้ำกับที่ครูเล่า
และเน้นที่ความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลายๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่าง
คล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการเพิ่มบทสนทนาของตัวละครจากภาพใน
นิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมและขยายบทสนทนาของตัวละครจากภาพใน
นิทานให้แปลกของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 10

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ชื่อนิทาน	หนูนิดไม่อยากกินผัก	โดย	ลำพู แสงลก
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางหลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสรุปจากรูปภาพในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 12 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูถามนักเรียนว่าใครไม่ชอบกินผักบ้าง เพราะอะไรถึงไม่ชอบกิน จากนั้นจึงบอกถึงประโยชน์ของผักที่มีต่อร่างกาย

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องหนูนิดไม่อยากกินผักโดยใช้รูปภาพประกอบ ดังนี้ (ภาพที่ 1 ภาพหนูนิดนึกภาพอาหารเข้า)

เช้าวันนี้อากาศเย็น จนหนูนิดรู้สึกสดชื่น คุณแม่ทำอาหารส่งกลิ่นหอมลอยมาจากในครัว ทำให้หนูนิดรู้สึกหิว จนท้องร้องดังจ๊อก ๆ “วันนี้คุณแม่ทำอาหารโปรดของหนูนิดหรือเปล่าละ” หนูนิดคิด พอที่คุณแม่เรียก หนูนิดจึงวิ่งตัวปลิวไปล้างมือแล้วก็รีบไปนั่งที่โต๊ะอาหารทันที

(ภาพที่ 2 ภาพพ่อ แม่และหนูนิดบนโต๊ะอาหาร)

คุณแม่ทำอาหารเสร็จแล้ว มีอะไรทานบ้างเอ่ย พอหนูนิดเห็นกับข้าวบนโต๊ะและนมที่คุณแม่เตรียมไว้ให้ก็ทำหน้าเบ้ “หนูไม่ชอบกินผัก แล้วก็ไม่ได้กินนมด้วย” คุณพ่อจึงพูดว่า “กินผักแล้วก็ดื่มนมเยอะ ๆ จะได้แข็งแรงเหมือนพ่อไงลูก” ว่าแล้วคุณพ่อก็กินผักให้ดูเป็นตัวอย่าง “ถ้าหนูนิดไม่กินผัก ไม่ดื่มนม ร่างกายก็จะไม่แข็งแรง แล้วท้องก็จะผูกด้วยนะ” คุณแม่พูด

(ภาพที่ 3 ภาพหนูนิคร้องไห้ไม่ยอมกินผัก)

แต่หนูนิคไม่สนใจฟัง กลับร้องไห้และตะโกนเสียงดังว่า “หนูไม่กินผัก หนูไม่คัมนม หนูจะกินไก่ทอด” คุณแม่ทนรำคาญไม่ไหวต้องไปทำไก่ทอดให้ หนูนิคจึงยอมกินข้าว แต่ยัง ไม่ยอมคัมนมอยู่ดี

(ภาพที่ 4 ภาพหนูนิคปวดท้อง)

หนูนิคไม่ยอมกินผักเรื่อยมาจนกระทั่งถึงเช้าวันเปิดเทอม หนูนิครีบตื่นนอน ตั้งใจว่าจะไปโรงเรียนแต่เช้า แต่หนูนิคเข้าห้องนํานานจนคุณแม่ต้องมาเคาะประตูเรียก “หนูนิค เร็ว ๆ เข้าลูก เดี่ยวไปโรงเรียนสาย” หนูนิคเปิดประตูออกมาทำหน้าเหย ๆ ไม่กล้าบอกคุณแม่เรื่องปวดท้อง แต่ถ้ายอจจะ ไม่ออก กลัวคุณแม่บ่นเรื่อง ไม่ยอมกินผักอีก

(ภาพที่ 4 ภาพนักเรียนเข้าแถว)

พอมาถึงโรงเรียน หนูนิครีบวางกระเป๋าแล้วรีบวิ่งจะลงไปเล่นกับเพื่อน ๆ แต่เสียงระฆังดังขึ้นพอดี “ได้เวลาเข้าแถวแล้วจ้าเด็ก ๆ เข้าแถวตามลำดับให้ล่ะนะคะ” คุณครูบอก “เอ..ทำไม หนูนิคถึงยืนตรงนี้ล่ะ เทอมที่แล้วหนูนิคยังอยู่หัวแถวอยู่เลย หรือว่า...เราตัวเล็กลง” หนูนิคคิดว่า ตัวเองเล็กลง โดยไม่รู้ว่่าเพื่อน ๆ ตัวโตขึ้น

(ภาพที่ 5 ภาพนักเรียนวิ่งแข่งกัน)

ตอนบ่ายมีวิชาเรียนพละ คุณครูให้วิ่งแข่งกัน หนูนิคไม่ชอบเลย เพราะเวลาที่ คุณครูให้วิ่งแข่งกันที่ไร หนูนิควิ่งไม่ทันเพื่อนสักที หนูนิคพยายามวิ่ง วิ่ง อย่างสุดแรง แต่เพื่อน ๆ ก็วิ่งห่างไปทุกที จนหนูนิคตามไม่ทัน “ทำไมนะ เพื่อน ๆ ถึงวิ่งเร็วจัง”

(ภาพที่ 6 ภาพหนูนิคโดนเพื่อน ๆ ล้อ)

เวลาผ่านไปหลายสัปดาห์ หนูนิคก็ยังไม่ยอมคัมนมและไม่ยอมกินผัก เมื่อถึงเวลาอาหารกลางวัน หนูนิคจะดักผักในจานของคนในเพื่อนกินแทนเสมอ จนกระทั่งหนูนิคตัวเล็กที่สุดในห้อง เพื่อน ๆ ก็พากันล้อหนูนิคว่า “หนูนิคไม่โต ผอมโซ ตัวเล็ก” คุณครูเดินผ่านมาพอดี เลยบอกให้เพื่อน ๆ หยุดล้อหนูนิค

(ภาพที่ 7 ภาพครูสอนเรื่องประโยชน์ของผัก)

ตอนบ่ายคุณครูสอนเรื่องอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย คุณครูบอกว่าเด็ก ๆ ควรกินอาหารที่มีประโยชน์ ห้ามเลือกกินอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะผักที่เล็ก ๆ ไม่ชอบกิน เพราะผักมีทั้งวิตามินและเกลือแร่ ช่วยบำรุงร่างกายไม่ให้เกิดโรค ช่วยไม่ให้ท้องผูก และเด็ก ๆ ก็ควรคัมนมทุกวัน ๆ ละ 2 แก้วทุกเช้าและเย็น เพราะนมจะช่วยบำรุงกระดูก สมองและทุกส่วนของร่างกายให้แข็งแรงและเจริญเติบโต

(ภาพที่ 8 ภาพหนูหนีฝัน)

คืนนั้น หนูนึกคิดถึงคำสอนของครู แต่หนูก็ยังไม้อยากกินผักอยู่ดีจึงก้มใจบ่นให้ตุ๊กตาหมีฟัง “เฮ้อ ชักไม้อยากไปโรงเรียนแล้วซี หนูนึกตัวเล็ก วังก็ไม่วันทันเพื่อน” คืนนั้น หนูหนีหลับไปด้วยความไม่สบายใจแล้วก็ฝันว่าหนูนึกตัวเล็กลง ๆ จนเล็กกว่าตุ๊กตาหมี เพื่อน ๆ กับคุณครู และคุณต่างก็มองดู และหัวเราะเยาะหนูนึก “หนูนึกไม่โต ผอมโซ ตัวเล็ก”

(ภาพที่ 9 ภาพหนูนึกตื่นนอน)

หนูนึกตกใจตื่นขึ้นมา รีบมองดูตัวเองในกระจกเงา แล้วก็รู้สึกโล่งอกที่ร่างกายยังมีขนาดเท่าเดิม จึงรีบลุกขึ้นอาบน้ำแล้วลงไปหาคุณแม่ที่ในครัว คุณแม่ทำอาหารเช้าเสร็จพอดี

(ภาพที่ 10 ภาพหนูนึกลองกินผัก)

เช้าวันนี้ หนูนึกลองกินผักดูบ้าง เพราะไม้อยากตัวเล็กลงอย่างในฝัน “อืม! อร่อย ไม่เห็นขมอย่างที่คิดเลย” ตั้งแต่นั้นมา หนูนึกจึงเริ่มกินผักทุกชนิดและก็ดื่มนมเป็นประจำ ทำให้หนูนึกมีร่างกายแข็งแรง และโตขึ้นมาก ไซโย...ในที่สุดหนูนึกก็วิ่งแข่งชนะเพื่อน ๆ

2. เมื่อเล่านิทานจบแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น

2.1 ให้นักเรียนบอกชื่อผักที่รู้จักมาให้มากที่สุด

2.2 ให้คิดบทสรุปของนิทานเรื่องนี้ว่าสอนเราว่าอย่างไรโดยไม่ให้ซ้ำใคร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสรุปจากภาพในนิทานของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทสรุปจากภาพในนิทานของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 11

วันที่	เดือน	พ.ศ.	เวลา
ข้อนิทาน	เจ้าป่าตัวน้อย	โดย	ระวี นิมมานะเกียรติ
จุดประสงค์			

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางหลาย ๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและขยายความจากรูปภาพในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการเพิ่มเติมและขยายรายละเอียดจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 7 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูตั้งคำถามกับนักเรียน ดังนี้

1. นักเรียนคิดว่าเจ้าป่าหมายถึงสัตว์ชนิดใด
2. นักเรียนคิดว่าสิงโตกับหมาป่าจะอยู่ด้วยกันได้หรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องเจ้าป่าตัวน้อย โดยใช้รูปภาพประกอบ ดังนี้

(ภาพที่ 1 ภาพลูกสิงโตหลงทาง)

ลูกสิงโตตัวหนึ่งเห็นแม่ไล่ตามกวาง จึงวิ่งตามหลังแม่ไปด้วย วิ่งมาได้พักหนึ่ง ลูกสิงโตก็หลงเข้าป่าไปอีกทางหนึ่ง

(ภาพที่ 2 ภาพลูกสิงโตพบถ้ำสุนัขจิ้งจอก)

เย็นมากแล้ว ลูกสิงโตเดินมาถึงถ้ำแห่งหนึ่ง ที่ถ้ำแห่งนี้สุนัขจิ้งจอกพ่อ แม่ ลูกสองตัวและยายอีกตัวหนึ่งกำลังกินอาหารกันอย่างเอร็ดอร่อย “อ้าวไอ้หนู หลงทางมาจากไหน เล่านี่” นางสุนัขจิ้งจอกเฒ่ามองเห็นลูกสิงโตเข้า “โอ..คงจะหิวล่ะซี มาะมากินอาหารกับเรา” แต่นางสุนัขจิ้งจอกเฒ่ากลับลัดค้าน “นั่นมันลูกนังป่าสิงโตนะ มันเคยกัดแม่เกือบตายมาแล้ว

มันเป็นศัตรูตัวร้ายของพวกเรา” พ่อ แม่ จึงจอกสุนัขทำเป็น ไม่ได้ยินเสียงเพราะมันมีแผนอยู่ในใจแล้ว วันหนึ่งโอกาสดี เจ้าสุนัขจึงจอกเจ้าเล่ห์จึงบอกแผนให้ยายเฒ่าสุนัขจึงจอกรู้ “เราจะหลอกมันเอาไว้คุ้มกันพวกเรา ให้มันหาอาหารมาให้เรากิน” ส่วนนางเฒ่าไม่เห็นด้วยบอกว่า “ข้าไม่เห็นด้วย สักวันมันต้องกินพวกเราแน่ ๆ”

(ภาพที่ 3 ภาพลูกสิงโตล่าเหยื่อ)

ลูกสิงโตเคบใหญ่ในถ้ำสุนัขจึงจอกและเข้าใจว่าเป็นสมาชิกตัวหนึ่งในครอบครัวนี้ มันจึงออกล่าอาหารมาให้ญาติ ๆ กินทุกวัน วันหนึ่งลูกสิงโตล่าเหยื่อได้กระต่ายตัวนิดเดียว ไม่พอแบ่งกันกิน พวกสุนัขจึงจอกโมโหหิวจึงรวมเข้ามาพึ่งเหยื่อจากลูกสิงโต ลูกสิงโตลืมตัวรำคาญด้วยความโมโหและกางอุ้งเล็บตบไปที่หนึ่ง ลูกสุนัขจึงจอกกระเด็นไปติดผนังถ้ำ

(ภาพที่ 4 ภาพพ่อ แม่ ลูกสุนัขจอกหาที่อยู่ใหม่)

เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ นางสุนัขจึงจอกจึงปรึกษากับสามี “เราคงอยู่ที่นี้ไม่ได้แล้ว ที่อีกหน้อยมันคงเขมือบเราแน่ ๆ” พ่อสุนัขจึงจอกจึงตอบว่า “นั่นนะซิ เราต้องพาลูก ๆ ไปหาที่อยู่กันใหม่” “จะเอาแม่แก่ไปด้วยไหมพี่” นางสุนัขจึงจอกถาม สุนัขจอกตัวผู้หยุดคิดครู่หนึ่ง “อย่าดีกว่า เป็นภาระเปล่า ๆ” แล้วสุนัขจอกตัวเมียก็พาลูก ๆ ไปหาที่อยู่ใหม่ โดยทิ้งสุนัขจอกเฒ่าไว้บ้านเก่าโคดเดียวไร้ที่พึ่งพา

(ภาพที่ 5 ภาพแม่สิงโตเจอสุนัขจอกเฒ่า)

ลูกสิงโตหาเหยื่อมาเลี้ยงสุนัขจอกเฒ่าทุกวัน “ลูกหลานเราแท้ ๆ ยังไม่เลี้ยงเรา” นางสุนัขเฒ่าสำนึกในความคิดของลูกสิงโต วันหนึ่งขณะสุนัขจอกเฒ่านอนอยู่หน้าถ้ำ นางป่านแม่สิงโตก็เดินเข้ามาพบ “นางเฒ่า ดายชะเถอะ” นางสิงโตแยกเขี้ยวรำคาญ ตรงเข้ามา “โอ๊ย ดายแม่ ๆ แล้วเรา” ด้วยความตกใจ นางสุนัขจอกเฒ่ากระโจนหนีอย่างไม่คิดชีวิต

(ภาพที่ 6 ภาพแม่ลูกสิงโตจะต่อสู้กัน)

“หยุด!” เสียงคำรามก้องมาจากชายป่า “อย่าทำร้ายยายของฉันทัน” ลูกสิงโตกระโดดเข้าขวางหน้า สิงโตแม่ลูกจึงคำรามเข้าหากัน แต่ด้วยความดีของลูกสิงโต นางสุนัขจอกเฒ่าจึงไม่อาจหลบหน้าหนีเอาตัวรอด นางวิ่งกลับมาหาสิงโตแม่ลูก แล้วประกาศว่า “เจ้าเป็นแม่ลูกกันนะ” แล้วนางสุนัขจอกเฒ่าก็เล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ฟัง

(ภาพที่ 7 ภาพแม่ ลูกสิงโตกับสุนัขจอกเฒ่าอยู่ด้วยกัน)

แม่สิงโตดีใจมากที่ได้พบลูก “ขอบใจมาก เธอก็แก่แล้ว ไปอยู่ด้วยกันกับฉันทันใหม่ ฉันทันกับลูกจะหาเลี้ยงเธอ” นางสิงโตพูด “ขอบใจ ฉันทันจะอยู่ที่นี้แหละ ถ้าพวกเธอสงสารก็แบ่งปันเศษอาหารให้ฉันทันบ้างก็แล้วกัน” นางสุนัขจอกเฒ่าบอก ตั้งแต่นั้นมา สุนัขจอกเฒ่ากับครอบครัวสิงโตก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

2. เมื่อเล่านิทานจบแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น

2.1 ให้นักเรียนคิดบทสนทนาขึ้นมาใหม่จากภาพใดภาพหนึ่งโดยไม่ให้ซ้ำกับที่ครูเล่า โดยเน้นที่ความแปลก และไม่ซ้ำใคร

2.2 นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องนี้สอนเราอย่างไร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในคิดบทสนทนาของตัวละครจากภาพในนิทานให้แปลก แตกต่างกันของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทสนทนาและการคิดบทสรุปจากภาพในนิทานของนักเรียน

แผนการจัดกิจกรรมนิทาน

ครั้งที่ 12

วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา

ชื่อนิทาน หนูนิดไม่อยากแปรงฟัน โดย คำพูน แสงลก

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดคล่องแคล่วในการตั้งสมมติฐานหลายๆ ทาง
หลายๆ ความคิด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาและขยายความจากรูปภาพในนิทาน
3. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดละเอียดลออในการคิดบทสนทนาและบทสรุปจากรูปภาพในนิทาน

อุปกรณ์

รูปภาพนิทาน 11 ภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนทุกคนสำรวจจุดฟันตัวเองแล้วถามว่า

1. นักเรียนคิดว่าแมงกินฟันเป็นใคร
2. ฟันผุเกิดจากสาเหตุใด

ขั้นกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่องหนูนิดไม่อยากแปรงฟันโดยใช้ภาพประกอบ ดังนี้
(ภาพที่ 1 ภาพหนูนิดนั่งกินขนม)

วันนี้เป็นวันหยุด คุณพ่อคุณแม่ไม่อยู่บ้าน หนูนิดนั่งกินขนมไป ดูโทรทัศน์ไปอย่างสบายใจ

(ภาพที่ 2 ภาพพี่หน้อยเตือนหนูนิดเรื่องฟันผุ)

คุณพ่อคุณแม่ให้พี่หน้อยลูกคุณป้ามาอยู่ด้วย พี่หน้อยเห็นขนมหวาน ลูกอมและทอฟฟี่จำนวนมากวางอยู่เต็มโต๊ะก็พูดเสียงดังว่า “โอ้โฮ หนูนิดอมลูกกวาดเยอะแยะขนาดนี้ ระวังฟันผุนะคะ” หนูนิดคิดในใจ “เฮ้อ พี่หน้อยขี้บ่นเหมือนคุณแม่เลย กินโน่นก็ได้ กินนี่ก็ได้ หนูนิดไม่สนหรอก ก็ของโปรดหนูนิดทั้งนั้น กินมาตั้งนานก็ไม่เห็นเป็นอะไรเลย อร่อยดีอีกด้วย”

(ภาพที่ 3 ภาพหนูนินนอน โดยไม่แปรงฟัน)

ตอนกลางคืนก่อนเข้านอน พี่น้อยก็เข้ามาบอกว่า “หนูนิน อย่าลืมแปรงฟัน ก่อนนอนนะคะ” “เสียเวลา นอนเลยดีกว่า ง่วงแล้วด้วย พรุ่งนี้ค่อยแปรงก็ได้” หนูนินคิดแล้วก็หยิบ อมยิ้มมานอนอีกหนึ่งแห่ง

(ภาพที่ 4 ภาพแมงกินฟันอยู่ในปากหนูนิน)

ในกลางคืนนั้น ขณะที่ทุกคนหลับหมดแล้ว แต่มีสัตว์ประหลาดหรือที่เรียกกันว่าแมงกินฟันพวกหนึ่งกำลังเคลื่อนไหวอยู่ในปากของหนูนิน “ถึงบ้านใหม่ของเราแล้วลูก” มีเสียงพูดดังขึ้น “อืม อาหารสมบูรณ์ดีมาก วันนี้ดีแล้ว เราพักกันก่อนเถอะ พรุ่งนี้ค่อยเริ่มทำงาน”

(ภาพที่ 5 ภาพแมงกินฟันทำงาน)

ในปากของหนูนิน....”เช้าแล้วพ่อ ได้เวลาทำงานแล้ว” แม่แมงปลุกพ่อแมง วันนี้พ่อแมงตั้งใจว่าจะทำห้องนอนจึงเริ่มขุดฟันผิวฟันให้เป็นห้อง “โอ้โฮ! ลูกแมงกระโดดโลดเต้นดีใจ เมื่อมีซ็อกโกแลตก้อนโตหล่นลงมาตรงซอกฟัน ลูกแมงพยายามดึงซ็อกโกแลตออกให้ออกจากซอกฟันแต่ก็ไม่สำเร็จ พ่อแมงกับแม่แมงจึงมาช่วย หนึ่ง สอง สาม อีบ แม่ทั้งสามตัวดึงจนสุดแรง ซ็อกโกแลตจึงหลุดออกมา

(ภาพที่ 6 ภาพหนูนินปวดฟัน)

“ไอ้ย ปวดฟันจังเลย” หนูนินเอามือกุมแก้มลงไปนอนกลิ้งอยู่ที่พื้นแล้วร้องไห้เสียงดังลั่น จนพี่น้อยตกใจรีบวิ่งมาดู “โอ้ย ปวดฟันจังเลย” หนูนินพูดไปร้องไห้ไป พี่น้อยบอกให้หนูนินรีบไปแปรงฟัน แต่หนูนินแปรงฟันแล้วก็ยังไม่หายปวด พี่น้อยเลยบอกว่าต้องพาไปหาหมอฟัน พอหนูนินได้ยินก็ยิ่งร้องไห้เสียงดังขึ้น ไปอีก ยิ่งร้องก็ยิ่งปวด จนหนูนินทนไม่ไหวจึงยอมไปหาหมอฟัน

(ภาพที่ 7 ภาพคุณหมอดตรวจฟันหนูนิน)

คุณหมอดตรวจฟันพบว่าฟันคุณเป็นรูใหญ่ ทำให้ปวดฟัน คุณหมอจึงอุดฟันให้แล้วบอกว่าถ้ามาช้ากว่านี้หนูนินต้องโดนถอนฟันแน่ๆ ก่อนกลับบ้านคุณหมอสั่งให้หนูนินแปรงฟันทุกครั้งหลังรับประทานอาหารและห้ามกินขนมหวานก่อนนอน เพราะจะทำให้ฟันผุอีก

(ภาพที่ 8 ภาพหนูนินแปรงฟัน)

เมื่อหนูนินกลับมาถึงบ้าน ก็รีบเอาซ็อกโกแลตกับลูกกวาดที่เหลือไปทิ้ง ก่อนนอน หนูนินก็แปรงฟันจนขาวสะอาดทุกซอกทุกมุม แล้วไม่ยอมกินขนมก่อนเข้านอนอีกเลย

(ภาพที่ 9 ภาพแมงกินฟืนอดกินอาหาร)

คืนนี้ ขณะที่หนูนึกกำลังนอนหลับสบาย ครอบครัวยืนอยู่ที่อาศัยอยู่ในชอกฟืนก็หิวจนตาลายเพราะหนูคิดแปร่งฟืนสะอาดจึงไม่มีเศษอาหาร แถมคุณหมอยังอุดฟืนทำให้ไม่มีที่อยู่ พ่อแมงกับแม่แมงจึงช่วยกันเก็บของเตรียมย้ายออกไป “วันนี้ทนหิวหน่อยนะลูก พรุ่งนี้ค่อยไปหาบ้านหลังใหม่” พ่อแมงพูด

(ภาพที่ 10 ภาพคุณพ่อคุณแม่กลับมา)

เช้าวันรุ่งขึ้น พ่อหนูก็ได้ยินเสียงคุณพ่อคุณแม่กลับมากรี๊ดไปรับที่หน้าบ้านทันที “เอ..ใครมากับคุณพ่อคุณแม่เอ่ย? หนูคิดจะ โกงหน้าออกไปมองหน้าบ้าน “อ้อ คุณยายนั่นเอง”

(ภาพที่ 11 ภาพคุณยายฟืนหล่อ)

หนูรีบวิ่งสวัสดีคุณยาย แล้วคิดในใจ “อืม..สงสัยคอนเด็ก ๆ คุณยายต้องชอบกินช็อกโกแลตแน่ ๆ เลย ฟืนคุณยายเลขคู่ คุณหมोजึงถอนฟืนคุณยายหมดปาก”

2. เมื่อเล่านิทานจบแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้ช่วยกันแสดงความคิด ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนคิดบทสนทนาจากภาพใดภาพหนึ่งโดยไม่ให้ซ้ำกับที่ครูเล่า ให้นั้นความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร

2.2 นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องนี้สอนเราอย่างไร

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งสมมติฐานหลาย ๆ ทางและตอบคำถามหลายได้อย่างคล่องแคล่วของนักเรียน
2. สังเกตจากการคิดริเริ่มในการคิดบทสนทนาของตัวเองจากภาพในนิทานให้แปลก แตกต่างกันของนักเรียน
3. สังเกตจากการคิดเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทสนทนาและการคิดบทสรุปจากภาพในนิทานของนักเรียน

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์
โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก